

www.siberia.nu

EXPEDITION SIBERIA 20

MAP EXPEDITION MEMBERS AIM & PURPOSE DANGER & DIFFICULTIES EQUIPMENT DISPATCHES THE NATIVES WILDLIFE PICTURE

NEW! RECEIVE DISPATCH

[Later dispatches](#) - [Previous dispatches](#)

Latest Dispatch

The son of two murdered Gulag prisoners tells his story

14 Apr, 05 - 17:43

GPS-pos: N68°47' / E161°22' / Alt: 23 M

It is the 14th of April today, Thursday, and we were set to leave Chersky this day, to do our last stretch to Ambarchik Bay. Roughly 8 days of skiing over the windswept tundra. But, as you know, our film camera fell apart in Kolymskaya, and the new one from Moscow will not arrive until tomorrow. We hope. If all goes well, we're therefore off on Saturday. We're still in the suburb called Siljone Mys (Green Bay), located 5 km:s north of Chersky. There's a distinct smell of oil and gas, which penetrates every corner of the settlement. Temperature is 5°F, but there's a freezing northerly making life outdoors miserable.

"Both my parents died in the camp here in Chersky", Stanislaw tells us at the same time we're sitting in a jeep overlooking a magnificent blood red sunset over the Kolyma. "My mother was polish and came from an aristocratic family. That was enough to be considered as an enemy of the Communist State and they were therefore taken as prisoners during the Second World War and eventually they ended up here in Chersky."

"What about your father?" I ask, once again surprised over the fact that people just open up the door to their inner thoughts to a stranger, always unexpectedly.

"He owned a swine farm in Western Siberia" Stanislaw answers almost in a whisper, "and that was obviously enough to be considered as an enemy of the State. He also ended up here in Chersky, where he met my mother in the camp. That's were I was born."

Today, Stanislaw works as a driver for the local administration here in Chersky and he has fascinated me since we arrived here. He's almost bald, with a face so hard and rough as it looks like it's been hacked out of a granite rock, a face totally void of feelings. He's always smoking. He always has a scornful and challenging gaze. He's one of those guys you don't want to run into in a dark corner of a street.

"Both my parents perished in the camp, well, yes, my whole family on my mothers side disappeared and were murdered in Stalin's camps and that name doesn't exist anymore", Stanislaw explains soberly, "as a result I ended up as an orphan at a local orphanage. A very difficult time of my life. A place were only the strongest and fittest survived. And I was strong. You had to be. That's why I also survived my years in the military service. I was used to the hard life in the orphanage and knew how to take care of myself. My whole life as a youngster was one long slog to survive and be stronger then the rest." It is considered that the worst of all Stalin's Gulags were to be found in this region, in Chersky and Ambarchik. Those local people we've come across who actively support these insane measures taken by Stalin, and there's plenty of them along the Kolyma, say that the worst and most dangerous of all criminals, ended up in these two camps. The fact is, that these camps even had special death squadrons, so called bounty hunters, who were sent out to find and kill all prisoners who managed to escape. As proof that the hunters had tracked down and killed the escapees, they brought back the cut off hand of the unfortunate, which had their prisoner number tattooed, to the prison administration.

"It wasn't easy being an orphan and the son of camp prisoners" , Stanislaw continues his sad account, "KGB kept an eye on you all the time, well, all the time until the time of perestroika. And I never knew who actually were an KGB-agent or an informer. Half of all your friends and acquaintances was one of the other. There's no doubt I enjoy life much more now. I can say whatever I like to anyone. I did do that even during the Communist times, since I knew that if they didn't like what I said, where would they send me? I would just come back here!"

"But, how do feel about this today?" I ask, "don't you feel a lot of hatred over the Soviets, the communists and all those which made you an orphan?"

"No, not at all" , Stanislaw answers not too surprisingly, "things are the way they are. The past cannot be undone. These were measures which had to be taken at the time, to construct the land we have today. Our Motherland. I understand it fully and agree. I am not doing to bad today. I have a Chukchi wife and two children. And I have a job, which most people don't have right now in Chersky. I shouldn't complain."

His answer didn't surprise me. It is pretty much the same I've received from all people who's got similar experiences along the Kolyma. For me, it is impossible to understand this forgiving and understanding way to judge the mad dictator Stalin and the Gulag history. If I take into account all the unfortunate people I've come across all over the world during my 25 years of exploring, people with similar experiences, I believe this particular way to see things is very Russian. Indeed. And

The son of two murdered Gulag prisoners

I have to add, that I feel the uttermost admiration for how thorough the Soviet indoctrination worked it's way into all Russians along the Kolyma. Because there's no doubt that most Russians who remember and lived through the Soviet Era along the Kolyma, are still profoundly indoctrinated and they have often an extremely narrow and inaccurate picture of the existing global political situation. And they're very proud over the Motherland. Whether they're Caucasian Russians or northern natives. Nothing wrong with that, just a fact.

"What's the reaction of your children when you tell them of your exceedingly hard upbringing?" I finally ask Stanislaw, but as usual I get a surprising answer: "I haven't told them. One cannot change the past, but we have to look ahead and forget. Their lives doesn't get any better just by knowing this."

"But" ,I exclaim, "if nobody tells about this inhumane and horrendous time, then the knowledge gets lost with your generation and what do we humans then learn from it? If it gets forgotten, it can happen again!"

"I don't care" ,Stanislaw replies at the same time he's squeezing my hand hard, but with warmth and ends our conversation with these words: "I have to thank you intensely for having spared the time and energy to listen to my complains."

Det är den 14:e april idag, torsdag, och det var tänkt att vi idag skulle ha inlett sista biten till Ambarchik. Drygt 8 dagars skidande över den vindpinade tundran. Men, som ni vet gick vår filmkamera sönder i Kolymskaya och ersättningskameran från Moskva anländer först imorgon. Hoppas vi. Så preliminär avgård är nu på lördag. Vi befinner oss 5 km norr om Cherskii, i en förtöjt som heter Siljone Mys (Gröna viken) och som stinker av bensin- och oljeångor. Det är -15°C och en iskall nordanvind.

Sonen till två mördade Gulag-lägerfångar berättar.

"Bägge mina föräldrar dog här i lägret i Cherskii" ,berättar Stanislaw samtidigt som vi sitter i jeepen och kikar ut över Kolyma och njuter av en blodröd solnedgång, "min mor var polska och togs som fånge under kriget, ja, hela hennes familj. De var aristokrater och ansågs av kommunisterna som fiender. Hon hamnade här i Cherskii."

"Din pappa då?" undrar jag, häpen återigen över det faktum hur folk öppnar sitt liv för en främling, oväntat.

"Han ägde en svinfarm i västra Sibirien" ,svrar Stanislaw lågmält om än engagerat, "och det var tillräckligt för att anses vara motståndare till kommunismen. Han hamnade här i Cherskii, där han träffade min mor i lägret. Det var så jag kom till."

Stanislaw arbetar idag som chaufför åt de styrande i Cherskii och jag har fascinerats av honom sedan vår ankomst. Nästan skallig med ett stenhårt ansikte helt fritt från känslor. Som skuret ur granit. Alltid rökandes. Alltid med en trotsig blick. En sådan man inte skulle vilja möta ensam i en mörk gränd.

"Bägge mina föräldrar dog i lägret, ja, hela min familj på mors sida är helt utrotad idag" ,förklarar Stanislaw nyktert, "så jag hamnade på barnhem. En mycket hård tid. Ett ställe där bara de starkaste överlevde. Och jag var stark. Det hjälpte mig också överleva militärtjänsten. Jag var härdad efter barnhemmet och kunde ta vara på mig själv. Hela min uppväxt gick bara ut på att vara starkare än andra."

Det anses att de värsta av Stalins illa beryktade gulagläger fanns här i regionen, i Cherskii och Ambarchik. (Det finns ett flertal rapporter som handlar om Gulag-tiden att finna i våra rapporter sedan vår tid i Magadan, där vi först kom i kontakt med denna styggelse.) De vi träffat som stöder Stalins sinnessjuka åtgärder, en hel del äldre folk längs Kolyma, säger att här hamnade de allra värsta och farligaste fångarna. Lägren hade därför speciellt anställda männskohjälparkare, s.k. bounty hunters, vars enda uppgift var att jaga och döda alla fångar som flydde. Som bevis att de lyckats i sin jakt, så lämnade de över fångens avhuggna hand, där fångnumret var intatuerat, till koncentrationslägrets ledning..

"Det var heller inte lätt att vara barnhemsbarn och därtill son till lägerfångar" ,fortsätter Stanislaw sin sorgsna berättelse, "KGB vaktade en hela tiden, ända fram till perestrojka. Och man visste aldrig vem som var KGB eller informatör. Hälften av alla vänner och bekanta var endera eller. Det är ju mycket bättre nu. Att man vågar säga vad man tycker. Vilket jag i och för sig även gjorde under kommunisttiden, får jag visste ju att passade det inte vad jag sade, visste jag i alla fall att jag skulle hamna just här!"

"Men, vad upplever du för känsor idag?" frågar jag, "känner du dig inte hatisk mot sovjeter och kommunister och de som gjort dig föräldralös?"

"Nej" ,svrar Stanislaw inte allt för förvånande, "det är som det är. Dessa åtgärder gjordes av Stalin för att vi skulle få det land vi har idag. Jag har full förståelse för det. Jag har det bra ändå idag. Jag har en tjuktjisk fru och två barn. Och ett arbete, vilket inte alla har i Cherskii. Så jag kan inte klaga."

Det här är ett svar jag fått av alla längs Kolyma som befunnit sig i en liknande situation som Stanislaws. För mig är det helt obegripligt att kunna förstå denna förlåtande och förstående sida. Med tanke på alla männskor och kulturer jag träffat världen över, där flera genomlevt snarlika upplevelser, så måste jag påstå att detta är någonting mycket ryskt. Och jag kan bara känna beundran för hur oerhörtygad sovjettarnas mångåriga indoktrinering varit. För det är folk än idag, ordentligt indoktrinerade och de som upplevd Sovjettiden har ofta en mycket snedviriden bild av den världsliga verkligheten. Och de är mycket stolta över Moderlandet Ryssland. Oavsett om de är vita ryssar eller tillhör ursprungsbefolkningen. Inget fel med det, bara fakta.

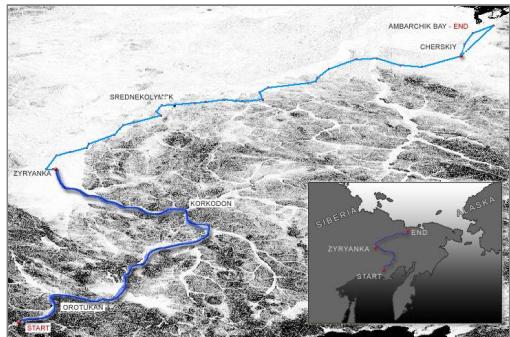
"Vad säger dina barn, när du berättar om din hårda uppväxt?" ,frågar jag till sist, men får som vanligt ett för mig förvånande svar; "Jag har inget berättat. Det som har varit har varit och nu går vi vidare. Deras liv blir inte bättre av att veta det här."

"Men" ,utbrister jag, "om ingen berättar hur det varit, då försinner ju kunskapen om de här hemskheterna med din generation och vad lär vi oss männskor då av det hela? Då är risken stor att det återupprepas!"

"Jag bryr mig inte" ,svrar Stanislaw samtidigt som han hårt, men varmt kramar min hand och avslutar med följande ord: "Tack för att du orkat lyssna på mitt klagande."

Expedition Tracking Center

[CLICK MAP TO ZOOM]

Previous Dispatches

Conversations in a Siberian sauna 13 Apr, 05 - 00:26

Tuesday the 12th of April. It's been a bit of a chilly day with a northerly wind, around 5°F during the day and not a cloud to be seen in the sky. Seems like we won't be able to leave for the final leg.

We've made it to Chersky! 10 Apr, 05 - 23:27

10th of April today, 14°F with a strong sun and a cold northerly. We've just made it to Chersky, from where we will head out on our last stretch to reach our final goal at Ambarchik Bay. This very Rus

How to stay married for 50 years 7 Apr, 05 - 21:24

How to stay married for 50 years. (Advice from Anna Yakovlevna and Piotr Innokentyevich how to do it!)

4-5 m/s southerly today, about -4°F Midday and under -22°F as usual during the night. If o

 Powered by CONTACT 3 expedition software